

Волинський ресурсний центр (ВРЦ) є агенцією з розвитку територіальних громад північно-західного регіону України. Основними формами роботи ВРЦ є інформаційна, консультаційна та тренінгова підтримка громадських ініціатив та органів місцевого самоврядування регіону.

Дата реєстрації — 24 вересня 1998 року.

Статус ВРЦ — Західноукраїнська регіональна непідприємницька громадська організація.

Територія: Волинська, Закарпатська, Житомирська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька та Чернівецька області.

Створена сітка 11 регіональних представництв ВРЦ дозволяє оперативно поширювати інформацію для НДО всього етнічного ареалу Волині (північно-західна частина України), ефективному обміну інформацією, глибшому вивченню регіональних проблем і ефективному їх вирішенню, реалізації спільних проєктів.

Місія ВРЦ: сприяти активності, свідомості та відповідальності громадян шляхом підтримки громадських ініціатив.

Досягнення своєї місії ВРЦ розглядає в нерозривному зв'язку з соціальним і економічним розвитком, екологічною безпекою регіону. ВРЦ готовий до співпраці з місцевими органами державної влади, підприємствами, профспілками, ветеранськими, молодіжними та іншими громадськими та благодійними організаціями, які прагнуть до демократичних перетворень в країні.

Основні напрямки роботи ВРЦ: стратегічне планування розвитку територіальних громад, тренінговий напрямок, муніципальний (спільні проєкти з владою), дебатний напрямок, видавничий та PR-напрямок.

В тренінговому напрямку Волинський ресурсний центр діє спільно з Фондацією ім. князів-благодійників Острозьких. Тренери Волинського ресурсного центру проводять семінари-тренінги для НДО, державних закладів та бізнесових структур різних регіонів України. Щороку проводиться понад 70 семінарів і тренінгів.

Експерти: в якості експертів персонал ВРЦ працював на запрошення Програми Розвитку ООН, Програми Партнерства Альянсу Каунтерпарт (АМР США), Каунтерпарт Інтернешнл, Української освітньої Програми ринкових реформ (АМР США), Програми “Партнерство за прозоре суспільство” (АМР США), програми Місцевих екологічних планів дій (АМР США), Міжнародного фонду “Відродження”, Проєкту “Розвиток громадянського суспільства” (Транстек, Бельгія), Міністерства економіки України, Міністерства культури і мистецтв України, Рівненської, Волинської, Хмельницької облдержадміністрацій, Рівненської, Київської, Ковельської, Острозької, Дубенської, Володимирецької, Ківерцівської, Української, Коростишівської, Коростенської та інших міських рад. Пропозиції Волинського ресурсного центру стосовно впровадження моделей регіонального розвитку були враховані Світовим банком у “Стратегіях розвитку України”.

Наша адреса: вул. Київська 36 (9 поверх),
оф.907, м.Рівне, 33027, Україна
Факс: +38 (0362) 262-798
Тел: +38 (0362) 290-794
Електронна пошта vrc@vrc.rv.ua

Банківські реквізити

Волинського ресурсного центру:

р/р 26005479 в РОФ АППБ “Аваль”
м.Рівне МФО 333227, код 25323394
р/р 2600601651618 в філії ВАТ Укресімбанку
м.Рівне, МФО 333539 код 25323394

Зміст

- 5** Стратегічний план — не розкіш, а необхідність для сучасного українського міста
- 9** Інформаційно-навчальна мережа для органів місцевого самоврядування
- 11** Зроби свій вибір
- 14** Інформаційний партнер Міжнародного Фонду “Відродження”
- 15** Мережа сталого розвитку міста Рівне
- 16** “Європейська весна” в Рівному
- 17** Наші видання
- 21** Консультаційна діяльність
- 22** Інформаційні представництва
- 23** Просвітницька діяльність
- 26** Фінансовий звіт Волинського ресурсного центру за 2004 рік
- 28** Відгуки про ВРЦ

Важливе питання, яке час від часу варто ставити перед собою кожній організації, що прагне бути професійною, — “яких результатів ми досягнули?”

Для Волинського ресурсного центру, який є агентством місцевого розвитку для громад північно-західного регіону України, результативність ми оцінюємо глобально, виходячи з двох позицій: 1 — які досягнення у наших клієнтів, 2 — які досягнення у нашої організації?

Минулий рік був, безумовно, роком досягнень наших клієнтів — громадських організацій та місцевих громад Рівненської, Волинської, Житомирської та Хмельницької областей. Нам, як ресурсному центру, приємно усвідомлювати свою причетність до цих успіхів. Адже понад 60% життєспроможних НДО північно-західного регіону України навчали своїх працівників та волонтерів на тренінгах ВРЦ. Зараз ці організації мають кілька оплачуваних працівників на постійній основі, працюють в рамках визначеної місії, мають диференційовані джерела фінансових надходжень, сучасний рівень матеріального забезпечення. Однак, найважливіше, що ці організації насправді вирішують окремі соціальні, правові, екологічні проблеми громадян і спроможні виступати рівноправними партнерами місцевих органів влади та бізнесу в реалізації спільних програм.

Важливими є також успіхи, яких вдалося досягнути минулого року міським та селищним радам. Для них співпраця з ВРЦ допомогла стати на шлях демократизації прийняття рішень, більш активного та результативного залучення громадськості до вирішення місцевих екологічних, соціальних та економічних проблем. Ми відкрито ділимося з нашими партнерами методиками впровадження моделей місцевого розвитку. Зокрема, у 2004 році за підтримки Волинського ресурсного центру почали працювати механізми фінансування громадських організацій з місцевих бюджетів (Рівненська область), зелений туризм (Волинська та Житомирсь-

ка області), розробка стратегічних планів сталого розвитку за участі громади (Волинська, Київська, Житомирська області), розробка та впровадження місцевого екологічного плану дій (Житомирська область).

Ще одна особливість нашої минулорічної діяльності у тому, що з кожним роком Волинський ресурсний центр стає все більш фінансово незалежним. Яскравим показником цьому є диференціація доходів та збільшення кількості заходів, проведених у партнерстві з іншими організаціями.

Очевидно, досягненню таких результатів маємо завдячувати не лише персоналу, який самовіддано працює над розбудовою організації, але також нашим партнерам — громадським організаціям та місцевим самоврядуванням північно-західного регіону України.

Більш детально по ці та інші досягнення читайте на сторінках звіту.

Василь Кашевський,
Президент Волинського ресурсного центру

Стратегічний план — не розкіш, а необхідність для сучасного українського міста

Саме так нині сприймають стратегічне планування прогресивні голови міських та селищних рад. Якщо ще минулого 2004 року на окремих міських голів, які ініціювали розробку стратегій очолюваних ними міст, інші дивилися із змішаним почуттям нерозуміння/заздрості, то вже нині більшість керівників самоврядувань усвідомлюють реальну потребу в створенні довгострокових документів муніципального планування. Безумовно, не обійшлося тут без політики. З обранням нового Президента Україна обрала чіткий і зрозумілий всім курс на інтеграцію до Євросоюзу. А цей курс, поряд з новими завданнями реформування суспільства відкриває для органів самоврядування нові можливості. Зокрема, багато хто прогнозує появу можливостей отримання місцевими самоврядуваннями позабюджетного фінансування з національних та європейських джерел. Причому, в таких розмірах, про які малі міста і селища недавно навіть мріяти не могли. Однак, скористатися такими можливостями зможуть не всі міста та селища, а лише найбільш ініціативні. Ті, хто йде в ногу з часом. Ті, хто працює краще, ніж сусіди. Ті, хто більш ефективно працює з громадою.

Разом з цим, події “Помаранчевої революції” внесли чимало змін у стосунках між владою та громадою. Український народ усвідомив свою силу. Мешканці побачили, що вони здатні впливати на рішення не лише місцевої, але й державної влади. Безумовно, події “Помаранчевої революції” заклали початок формуванню в Україні так званого

“соціального капіталу” — готовність громади об’єднатися та виступити організованою силою для задоволення спільних потреб. Мудрі керівники міст повинні ефективно використати (і розвинути) такий капітал для вирішення багатьох місцевих проблем.

Тому не дивно, що інтерес до стратегічного планування, як до комплексного механізму розвитку міста/селища, нині зріс до небувалого рівня. Це підтверджують численні запити про розробку Стратегій, які надходять до експертів Волинського ресурсного центру з різних куточків країни від міських рад та громадських організацій.

Що ми зробили в 2004 році

У 2004 році Волинський ресурсний центр завершив розробку стратегічного плану сталого розвитку для міста Ківерці Волинської області та розпочав роботу над Стратегіями міст Українка (Київської) та Коростишів (Житомирської області). Розробка цих важливих документів відбувалася за ініціативи міських голів. Фінансування здійснювалося:

- в м.Ківерці — з коштів Міжнародного фонду “Відродження” та коштів міського бюджету,
- в м.Коростишів — з коштів Дому Свободи-Україна та коштів міського бюджету,
- в м.Українка — з коштів міського бюджету.

Важливі особливості, які відрізняють підхід Волинського ресурсного центру до стратегічного планування розвитку міст, наступні:

- всі елементи стратегічного плану розробляються мешканцями громади — представниками різних суспільних середовищ. У кожному з міст до процесів стратегічного планування були залучені представники різних структур місцевої громади — депутати та представники виконавчих органів міської ради, представники місцевих органів державної влади, науковці (політологи, соціологи), представники ЗМІ, політичних партій релігійних конфесій, місцевих комерційних структур, закладів культури, медицини, освіти, кому-

нальної сфери, студентська молодь, члени громадських організацій, просто активні громадяни.

- при стратегічному плануванні застосовується сучасна концепція сталого розвитку населених пунктів. Ця концепція передбачає необхідність розвивати місто у трьох напрямках одночасно — економіка, соціальна сфера, система охорони довкілля.

- пропонується підхід орієнтований на порівняно невеликі населені пункти, у мешканців яких присутнє відчуття “громади”.

Презентація методології стратегічного планування в громаді м.Коростишева

Стратегічне планування викликає жваві громадські дискусії

Застосовувана Волинським ресурсним центром методика розробки стратегічних планів сталого розвитку міст/селищ нині є унікальною в Україні. Методика була отримана у 2002 році від польського проекту Umbrella Програми розвитку ООН та адаптована до українських умов. У 2004 році Волинський ресурсний центр при допомозі консультантів-практиків з різних регіонів України підготував та видав опис даної методики у вигляді практичного посібника “Стратегічне планування сталого розвитку за участі громади” (про посібник читайте детальніше в розділі “Видання”).

Яким є інтерес міської влади у розробці Стратегії для міста?

За умови підготовки ефективного стратегічного плану міста можуть отримати такі вигоди:

- створити умови доступу до інвестицій та дотаційних програм;
- згуртувати та активізувати громаду;
- створити позитивний імідж для міського керівництва;
- покращити муніципальний менеджмент.

Процес стратегічного планування

Головним чином працювали над стратегічним планом кваліфіковані консультанти Волинського ресурсного центру. Однак, було б помилковим вважати, що розробка стратегічного плану сталого розвитку міста — це робота одного консультанта. Стратегічний план формується завдяки спільним зусиллям місцевої влади, бізнесу, активних громадян. Завданням консультанта є організувати роботу всіх цих людей. Сама робота складається з двох взаємопов'язаних частин:

- розробка комплексного звіту про стан міста та його потреби. Кінцевий документ “Звіт про стан міста” має загальний об’ємом 80-100 сторінок формату А4);

- власне робота над стратегічним планом. Кінцевий документ “Стратегічний план сталого розвитку міста” має загальний об’єм 50 сторінок формату А4).

Розроблені документи були обговорені з місцевими громадами — опубліковані в ЗМІ, розміщені на спеціальних стендах в приміщеннях міських рад, обговорені в трудових колективах. Після завершення громадського обговорення, внесення змін та доповнень, Стратегії були винесені на затвердження відповідних міських рад.

Інформаційно-навчальна мережа

для органів місцевого самоврядування

З 2003 році на базі Волинського ресурсного центру діє інформаційно-навчальна мережа для органів місцевого самоврядування та органів державної влади Західної України. Рішення сформувати таку мережу було прийнято після аналізу потреб місцевих рад з якими працює Волинський ресурсний центр.

Для органів місцевого самоврядування, що увійшли до складу мережі, було запропоновано ряд послуг:

- Щомісячна розсилка інформації про:
 - залучення позабюджетного фінансування (грантів — безповоротної фінансової допомоги) від міжнародних та вітчизняних фондів для організацій і установ, які працюють на території громади;
 - проведення навчань для депутатів та працівників виконкому на теми: “Залучення фінансування від міжнародних фондів”, “Формування позитивного іміджу”, “Стратегічне планування”, “Парламентські процедури”, “Соціальне партнерство”, “Активізація місцевих громад”;
 - програм стажувань та обмінів досвідом в Україні та за кордоном;
 - розробки стратегічних планів сталого розвитку для міст, селищ, районів;
 - впровадження ефективних моделей місцевого розвитку;
- Консультативна допомога експертів Волинського ресурсного центру з питань написання про-

ектів для залучення позабюджетного фінансування та розробки стратегічних планів сталого розвитку міст, селищ, районів;

- Щоквартальна розсилка журналу Волинського ресурсного центру та Фондації Острозьких “Вісник” та методичних матеріалів з питань місцевого самоврядування;

- Створення web-сторінки та розміщення її на сайті Волинського ресурсного центру <http://www.vrc.rv.ua>;
- Участь в навчальних семінарах та інших заходах Волинського ресурсного центру.

Учасниками інформаційно-навчальної мережі Волинського ресурсного центру **в 2004 році були 17 органів місцевого самоврядування** з Рівненської, Волинської, Житомирської, Хмельницької, Тернопільської, Івано-Франківської, Закарпатської областей.

- всі міста отримали понад 130 одиниць інформації в щомісячній розсилці;
- для міста Ківерці Волинської області, учасника мережі, було розроблено стратегічний план сталого розвитку;
- представники 10 органів місцевого самоврядування-учасників мережі безкоштовно пройшли навчання на семінарах-тренінгах "Формування позитивного іміджу та зв'язки з громадськістю", "Написання проектів до міжнародних фондів";
- міські голови 4 міст-учасників мережі увійшли до Рівненської обласної ради соціального партнерства;
- всі міста безкоштовно отримали 3 випуски журналу "Вісник" в щомісячній розсилці;
- всі учасники мережі безкоштовно отримали практичний посібник "Стратегічне планування сталого розвитку за участі громади", що виданий Волинським ресурсним центром.

Для підвищення ефективності застосування інформації, яка надсилається в розсилках Волинського ресурсного центру, окремі міські ради створили стенд для вільного доступу до цієї інформації всіх бажаючих.

За результатами опитування, яке було проведено серед учасників мережі, найбільшою попу-

лярністю серед всього запропонованого спектру послуг користується щомісячна **інформаційно-навчальна розсилка (понад 85% респондентів)**.

Учасниками мережі можуть стати органи державної влади, місцевого самоврядування та їх підрозділи. **Для участі в інформаційно-навчальній мережі** потрібно надіслати запит до Волинського ресурсного центру (поштою, факсом, або електронною поштою) координатору мережі — Руслані Стасюк.

Контакти:

Волинський ресурсний центр
м.Рівне 33027, вул.Київська 36, оф.907
тел. (0362) 290-794, факс 262-798
е-пошта: vrc@vrc.rv.ua

**УЧАСНИКИ
ІНФОРМАЦІЙНО-НАВЧАЛЬНОЇ
МЕРЕЖІ В 2004 РОЦІ**

1. Березнівська міська рада
2. Дубенська міська рада
3. Житомирська міська рада
4. Здолбунівська міська рада.
5. Івано-Франківська міська рада
6. Ківерцівська міська рада
7. Кременецька міська рада
8. Кузнецовська міська рада
9. Любомльська міська рада.
10. Нетішинська міська рада
11. Острозька міська рада
12. Шепетівська міська рада
13. Виконком Бердичівської міської ради
14. Виконком Коростенської міської ради
15. Виконком Новоград-Волинської міської Ради
16. Виконком Ужгородської міської ради.
17. Володимирецька райдержадміністрація

Зроби свій вибір

Усі вибори попередніх років, після яких в Україні продовжувала погіршуватися соціально-економічна ситуація, сприяли формуванню в населення стереотипу: “вибори нічого не змінять, бо все одно виберуть тих, кого потрібно”. Особливо гостро ця проблема стосується студентської молоді, яка у передвиборчий період зазнає дискримінації, погроз з боку адміністрацій ВУЗів. До студентів застосовувались відкриті погрози, що у разі, якщо вони проголосують “неправильно” їх буде: позбавлено стипендії, виселено з гуртожитків, занижено оцінки (аж до виключення з ВУЗу). Студентська категорія виборців зазнавала чи не найбільшого тиску. Це явище було наслідком і того, що студенти не знали, не вміли відстоювати власні права та інтереси.

Тиск на студентів, мав місце і у вищих навчальних закладах Луцька та Рівного, і той факт, що студенти не заявляли про це й не протистояли, засвідчив про необхідність проведення інформативно-просвітницької діяльності серед студентів ВУЗів. Адже маніпулювання студентами як виборцями призводить до того, що голосуючи, молодь висловлює нав'язану позицію, а не свій власний вибір, і як наслідок — зневіряється у доцільності інституту виборів та демократії як такої.

Враховуючи попередній досвід Волинського ресурсного центру з проведення інформаційно-просвітницької роботи було вирішено залучити студентську молодь до діяльності з мобілізації молоді на виборах та підвищення рівня їх політичної свідомості, а саме до участі в серії дебатних турнірів парламентського формату.

На базі Волинського ресурсного центру вже 3 роки діє Дебат-Клуб, членами якого є понад 30 осіб:

Вибір — справа не проста

школярі, студенти, працююча і безробітна молодь. Члени Дебат-Клубу знають принципи побудови логічних виступів, володіють навичками правильного ведення дискусії вміють чітко аргументувати свою точку зору. Це було підтвердженням того, що дебатні ігри допоможуть в успішній реалізації проекту, спрямованого на переконання молоді у важливості відстоювання своїх виборчих прав, а відтак дотримання принципів демократичних виборів. Крім того більшість студентів можуть бути добрим “рупором” для активізації сімей до участі у виборах як свідомих і відповідальних громадян.

Виходячи з цього було вирішено провести ряд дебатних турнірів в ВУЗах м. Рівне та Луцька, спрямованих на активізацію та підвищення рівня обізнаності молоді у виборчому законодавстві України, поінформування щодо їх виборчих прав та обов'язків. Проект отримав назву “Зроби свій вибір”. Таким чином з травня по грудень 2004 р. Волинським ресурсним центром за сприяння Програми демократичних грантів Посольства США в

Україні було реалізовано проект "Зроби свій вибір". Проект не передбачав підтримки жодного з політичних блоків чи кандидатів.

Ініціатива даного проекту була викликана тим, що під час виборчої кампанії набула поширення негативна практика тиску на права студентів. Тож мета проекту "Зроби свій вибір" полягала в запобіганні дискримінації та здійсненню тиску на студентську молодь Волинських та Рівненських ВУЗів під час президентської передвиборчої кампанії 2004 року, шляхом проведення серії дебатів парламентського формату у м. Луцьку та м. Рівне, включаючи 1 раунд теледебатів.

Інтерактивне навчання публічному виступу

Партнерами Волинського ресурсного центру у реалізації даного проекту були громадські організації: Молодіжна рада (м. Рівне), Асоціація захисту прав молоді Волині (м. Луцьк). До реалізації проекту також долучились органи місцевого самоврядування, державної влади — відділ у справах сім'ї та молоді Рівненського міськвиконкому та управління у справах сім'ї та молоді Волинської обласної державної адміністрації.

З метою залучення до участі в дебатах як найбільшої кількості представників студентської молоді в обох містах була проведена інформаційна кампанія, результатом якої стало близько 150 заявок на участь в семінарах "Основи публічного виступу. Парламентські дебати", які надійшли до організаторів проекту.

Наступним етапом стало проведення навчань з методики Парламентських дебатів, під час яких майбутні лідери дебатних команд отримали знання про принципи побудови логічних виступів, оволоділи техніками побудови промов. По завершенню навчань, учасниками тренінгів були сформовані 8 (4 в м. Луцьк та 4 в м. Рівне) дебатні команди ВУЗів, які приймали участь в показових дебатних турнірах. В вересні-жовтні 2004 року в актових залах ВУЗів міст Рівне та Луцьк було проведено 13 дебатних ігор на передвиборчу тематику. Теми, які обрала молодь для обговорення на дебатах були досить гострими та дискусійними: "Українська молодь готова здійснити свідомий вибір", "Молодь на виборах завжди програє", "Мій голос нічого не вартий", "Краще голосувати за партію, ніж за кандидата". Під час кожної гри в залі знаходилося не менше 200 глядачів і переважна більшість з них приймала участь в визначенні переможця гри (шляхом голосування). Глядачі дебатних ігор досить активно реагували на виступи гравців, активно подавали запитання, обурювались та аплодували, тим самим заперечуючи стереотипне твердження про суспільну байдужість молоді. Як і під час ігор, так і по їх завершенню, глядачі приймали активну участь в обговоренні тем і доводили грав-

ВОЛИНСЬКИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР

цям і залу, що українська молодь приїде на вибори і зробить свідомий вибір.

Завершальним етапом проекту стало проведення загальнооміських дебатних турнірів та фінальний міжміський телетурнір у м. Луцьку. Участь у міжміському турнірі взяли збірні команди з представників вузівських команд Рівного та Луцька. Під час теледебатів глядачі Волинської та Рівненської областей мали змогу відчутти себе у якості суддів у дебатній грі і проголосувати за ту чи іншу команду, що, в свою чергу, спонукало їх зважити аргументацію обох сторін та сприяло прийняттю рішення на користь активної участі у виборчому процесі.

В рамках проекту також було видано посібник "Основи публічного виступу. Дебати". У посібнику викладено практичні рекомендації щодо того, якими навиками потрібно володіти, чого треба навчитись, а чого варто уникати тим, хто хоче досягти успіху в мистецтві публічного виступу та бути просто переконливим. До видання увійшли зразки виступів, які виголошувались учасниками турнірів у Рівному та Луцьку.

Окрім основних завдань — запобігання здійсненню тиску на студентську молодь та залучення молоді до свідомої участі в виборах, проект зацікавив керівництво ВУЗів ще й тим, що участь в дебатах дозволила студентам оволодіти ораторськими навиками і мистецтвом переконання. В 3-х ВУЗах заплановано створити дебатні клуби, а в Волинському інституті менеджменту розглядається питання про запровадження навчального факультативного курсу "Парламентські дебати".

Дебати

На сьогодні гра дебати стає все популярнішою формою проведення часу серед молодих людей — школярів, студентів. Такі позитивні тенденції не залишилися звичайно поза увагою у працівників освіти. Проведені дебатні ігри, на яких були присутні також і викладачі, зацікавили керівництво вищих навчальних закладів, студенти яких брали участь у проекті. Як наслідок — адміністрації ВУЗів у Рівному та Луцьку запропонували свою підтримку ідеї створення дебатних клубів та впровадження навчального курсу "Парламентські дебати". В 3-х ВУЗах заплановано створити дебатні клуби, а в Волинському інституті менеджменту розглядається питання про запровадження навчального факультативного курсу "Парламентські дебати".

Інформаційний партнер

Міжнародного фонду “Відродження”

За результатами відкритого конкурсу в 2004 році „Волинський ресурсний центр” був відібраний одним з інформаційних партнерів Міжнародного фонду “Відродження” (МФВ).

Основними функціями, які виконував Волинський ресурсний центр в якості інформаційного партнера були наступні:

- Проведення презентацій програм МФВ для громадських організацій та ЗМІ;
- Поширення інформації в Рівненській області про програми МФВ;
- Поширення інформації, новин про діяльність МФВ та інших донорських та громадських організацій (українських та закордонних);
- Надання консультативної підтримки при підготовці проектів на фінансування від МФВ (надання аплікаційних форм):
- Поширення інформації (прес-релізи, програми та інше) про діяльність інформаційних партнерів з інших регіонів України;

За період діяльності Волинського ресурсного центру в якості інформаційного партнера Міжна-

родного фонду “Відродження” здійснювалося постійне оперативне поширення інформації для громадських організацій (Мережа МЕР в Західному регіоні України, мережа представництв ВРЦ), органів місцевого самоврядування (“мережа міст”) та ЗМІ про програми МФВ в Рівненській області, а також в областях, де розташовані представництва ВРЦ (Волинська, Житомирська, Хмельницька, Рівненська області).

Крім електронних розсилок матеріали про програми фінансування, навчання, стажування та новини поширювалися у вигляді друкованих комплектів (на семінарах, круглих столах прес-конференціях, ярмарку соціальних послуг та проектів та інших заходах) — всього більше 200 комплектів матеріалів та в електронному вигляді (серед 70 організацій). Крім того, в офісі створено — стенд-бібліотечку, де гості Волинського ресурсного центру мають змогу ознайомитися із актуальними новинами по програми фінансування, навчання, та іншою цікавою та корисною літературою.

Крім інформування здійснювалося постійне консультування з питань пошуку фінансування для реалізації проектів НДО Рівненської області.

міжнародний фонд
Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Мережа сталого розвитку

міста Рівне

У 2004 р. з ініціативи громадських організацій міста Рівного (у тому числі Волинського ресурсного центру) було створено Мережу громадських організацій сталого розвитку міста Рівне.

Метою створення мережі є впровадження в громаді міста Рівне принципів сталого розвитку.

В сучасних умовах інформація про концепцію сталого розвитку майже не поширюється серед української громадськості — не висвітлюється в засобах масової інформації, не обговорюється в широких колах, а відтак наші громадяни не є обізнаними із засадами сталого розвитку, як загальносвітовими так і національними. Сталий розвиток є узгодженням між економічним та соціальним розвитком суспільства і збереженням довкілля. Саме тому цією концепцією керуються передові країни світу. Концепція сталого розвитку передбачає формування нової суспільної свідомості, переоцінки потреб громадськості, шляхів їх досягнення.

Пріоритетними напрямками діяльності Мережі є:

1. Екологічний

- покращення якості питної води
- вирішення проблеми утилізації відходів
- контроль за якістю повітря: виявлення причин його забруднення та їх викорінення
- підвищення екологічної культури населення

2. Економічний

- підвищення інвестиційної привабливості міста
- розвиток малого та середнього бізнесу
- зниження рівня безробіття шляхом підвищення економічних можливостей громадян, а саме — на-

вчання підприємництву, фаховим навичкам, ефективним методам пошуку роботи

3. Соціальний

- протидія дитячій бездоглядності
- протидія домашньому насильству та проявам антигромадської поведінки
- встановлення гендерної рівноваги у суспільстві
- протидія поширенню ВІЛ/СНІДУ та туберкульозу
- поширення руху за здорове репродуктивне життя молоді

4. Культурний

- збереження історичної спадщини та національної самобутності громади
- взаємозбагачення культур представників різних національностей
- активний розвиток художніх студій
- проведення виставок, фестивалів, концертів

5. Правовий

- підвищення правосвідомості громадян та удосконалення правового захисту населення
- зростання впливу неурядових громадських організацій на прийняття владних рішень

Основні принципи існування та правила взаємодії членів Мережі

До Мережі можуть приєднуватися недержавні неприбуткові громадські організації, які готові працювати згідно мети діяльності мережі, діяльність яких поширюється на територію м. Рівне.

Мережа здійснює свою роботу у формі засідань секретаріату, які відбуваються щонайменше один раз у квартал, керівництво мережею здійснює секретаріат, який складається з 13 членів — представників громадських організацій м. Рівне, які ініціювали створення мережі.

"Європейська весна" в Рівному

Напередодні розширення Європейського Союзу Представництвом Європейської Комісії в Україні спільно з громадською організацією "Європейський рух в Україні" за партнерської підтримки Волинського ресурсного центру (в Рівненській області) інформаційний тур "Європейська весна".

Головною метою проведення туру було — поглибити обізнаність українських громадян про Європейський Союз та поінформувати їх про нові перспективи для України у зв'язку з розширенням ЄС, а також ознайомитися з громадською думкою щодо об'єднаних процесів у Європі.

Протягом квітні-травня 2004 року в 25 містах України проводились заходи покликані поглибити обізнаність українських громадян про Європейський Союз та поінформувати їх про нові перспективи для України у зв'язку з розширенням ЄС, а також ознайомитися з громадською думкою щодо об'єднаних процесів у Європі.

В рамках програми "Європейської весни" було проведено ряд культурно-масових заходів демонстрація документальних фільмів, поширення інформаційних матеріалів серед молоді, зустріч представників ЄС з студентською молоддю та викладачами вищих навчальних закладів, з представниками місцевої влади, громадських організацій та ЗМІ.

В кожному місті-учаснику "Європейської весни" протягом проведення туру працювали інформаційні центри. В Рівному інформаційний центр працював на базі Волинського ресурсного центру. В пункті можна отримати повну інформацію про розширення ЄС та багато довідкової інформації про ЄС, а також переглянути документальний фільм про перспективи України у зв'язку з розширенням ЄС та прийняти участь в його обговоренні під час засідань Дебат клубу.

Рівне було завершальним містом в маршруті Всеукраїнського інформаційного туру 15 червня 2004р. "Європейська весна". На завершення інформаційного туру в місто Рівне завітав з візитом представник посольства Бельгії в Україні п. Люк Треєнс.

Під час зустрічі п.Треєнса з громадськими організаціями, яка проходила на базі Волинського ресурсного центру, більше запитань було від пана Люка. У неформальному спілкуванні представники „третього сектору” обговорювали очікування громадян України від вступу до Європейського союзу, переваги та недоліки цього процесу, можливі побоювання. Пан Треєнс відзначив особливу роль саме недержавних організацій в євро інтеграційних процесах і інформувати громадян про перспективи для України від вступу в Європейський союз.

Наші видання

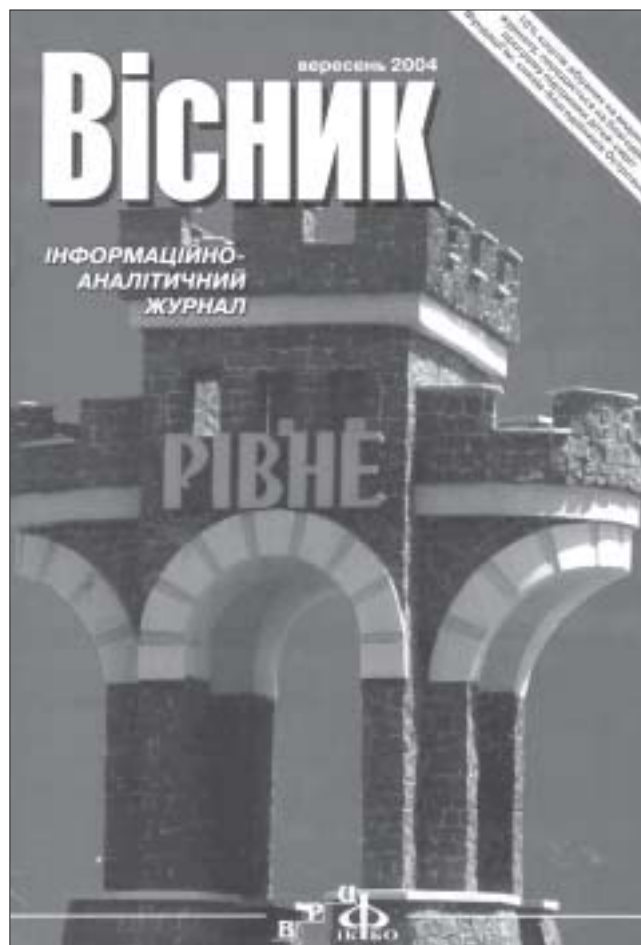
“Вісник” — травень 2004р.

У номері:

- Зміни в законодавстві — нові можливості для неприбуткових організацій України
- Аналіз політики місцевих органів влади щодо міграції трудових ресурсів сільських громад
- Сізіфів труд, або для кого працюють українські природоохоронні недержавні організації
- Запорука успіху — підтримка громади
- “Хто ж буде робити нашу роботу, як не ми самі...”
- Центр передового досвіду Програми Місцевих екологічних планів дій пропонує співпрацю
- А скуштуймо-но трохи пестицидів...
- “Я горда з того, що працюю у Фундації Острозьких!”
- Українські експерти допомагають громадським організаціям Молдови
- Дорога від Альберти до Острога не заростає упродовж трьох років завдяки програмі молодіжного обміну
- В здоровій мамі — здорова дитина
- Оплата праці

“Вісник” — вересень 2004р.

У номері:

- Типові помилки співпраці з владою
- Моделі регіонального розвитку за участі представників місцевої влади, бізнесу, НДО
- Нарощування інвестиційного потенціалу регіону за рахунок залучення коштів населення
- Роздуми про третій сектор
- Офіс української страхової компанії “зелений”, а у Вас?
- Фонди розвитку громад: українські перспективи. Порівняльні переваги ФРГ. Законодавство про ФРГ як юридичні особи. Законодавство про “міні-фонди” без статусу юридичної особи. Законодавство про ендавменти (капітальні фонди)
- Дебати — крок до самоствердження
- Волонтером бути легко
- На шляху до фінансової життєздатності. Досвід громадської організації “Порятунок”
- Американські стандарти для написання ділових листів
- American Standards for Business Letters

Стратегічне планування сталого розвитку за участі громади

У посібнику детально викладені принципи та етапи розробки стратегічних планів сталого розвитку за участі громади, наведені приклади окремих блоків стратегій кількох міст. Особлива увага зосереджена на процедурах та правилах роботи з мешканцями при проведенні громадських заходів. При підготовці використаний досвід розробки понад 10 стратегічних планів консультантами з 6 областей України.

Посібник розрахований для використання депутатами та працівниками органів місцевого самоврядування, експертів та практиків, які працюють у сфері розвитку територіальних громад.

Сьогодні в Україні існує чимало підходів до розробки стратегічних планів для територіальних громад, які відрізняються методологією, масштабами, підходами, тривалістю та ще рядом відмінностей.

Підхід, який описаний у цьому посібнику, має кілька характерних особливостей:

- всі елементи стратегічного плану розробляються мешканцями громади-представниками різних суспільних середовищ,
- при стратегічному плануванні застосовується сучасна концепція сталого розвитку населених пунктів,
- пропонується підхід орієнтований на порівняно невеликі населені пункти, у мешканців яких присутнє відчуття “громади”.

Видання книги здійснено Волинським ресурсним центром у рамках реалізації проекту “Розробка стратегічного плану малого міста” за фінансової підтримки Міжнародного Фонду “Відродження”.

Основи публічного виступу

Вийшов з друку посібник “Основи публічного виступу”. Його видання є завершальним етапом виборчого проекту “Зроби свій вибір”, який реалізовувався Волинським ресурсним центром у Рівненській та Волинській областях за сприяння Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні.

У посібнику викладено рекомендації:

- як правильно підготувати публічний виступ;
- вказано як визначити та висловити найбільш вагомні аргументи на підтвердження своєї позиції;
- наведені рекомендації щодо структурних елементів виступу;
- розглянуто мовні стилі та мовні засоби, які роблять виступ більш виразнішим;
- яким має бути зовнішній вигляд та поведінка людини, щоб виглядати переконливіше.

Окремий розділ посібника розповідає про історію виникнення, формати дебатів, а також про принципи організації та проведення ігор. До книжки увійшли приклади виступів гравців дебатних турнірів міст Луцька та Рівного, які проводились в рамках проекту “Зроби свій вибір” у 2004 р. Наведені корисні web-сторінки українських та міжнародних дебатних клубів, де можна отримати інформацію про основи ораторського мистецтва.

Видання буде цікавим для громадських організацій, закладів освіти — шкіл, вищих навчальних закладів, молодіжних об'єднань, активних людей, які хочуть досягти успіху.

Консультаційна діяльність ВРЦ

Впродовж 2004 року працівниками Волинського ресурсного центру було надано 147 консультацій. У тому числі для громадських організацій 113, для органів місцевого самоврядування та державних установ — 34 консультації.

Основними питаннями за якими звертаються за консультаціями є написання проектів та пошуку фінансування (як на місцевому рівні та і від міжнародних донорських програм) на діяльність організацій. Найбільше цим цікавляться громадські організації, хоча слід відмітити зростаючий інтерес до проектної діяльності та залучення позабюджетного фінансування і серед органів місцевого самоврядування та органів влади.

Далі є наступні питання, за якими звертаються за консультаціями (в порядку зменшення кількості звернень):

- впровадження Програми Місцевих екологічних планів дій (здебільшого це органи місцевого самоврядування)

Йде консультація

- питань отримання методичної літератури (наприклад, методики роботи із важкими соціальними групами),
- з питань управління комунальною власністю (органи місцевого самоврядування та державної влади)
- інноваційні механізми муніципального менеджменту
- моделі розвитку громад
- консультації по правах власників
- з питань організації та проведення семінарів-тренінгів
- налагодження зв'язків із громадськістю та засобами масової інформації для громадських організацій,
- консультації з бухгалтерських питань та веденню статистичної звітності (особливості бухгалтерії та звітності НДО)
- з питань організаційного розвитку.

Інформаційні представництва

Благодійний фонд "Правничі ініціативи"

Керівник організації: Ігор Воляник.
Контакти: 35800, Рівненська обл., м.Острог, вул.Семінарська, 2,
для листування: а/с-24, м.Острог, 35800,
т/факс (036254) 3-07-94, e-mail: office@li.org.ua.

Дитяче козацьке товариство Володимиреччини "Пагін"

Керівник організації: Михайло Пікторов.
Контакти: 34300, Рівненська обл.,
смт.Володимирець, вул.Горького, 2,
т/факс (03634) 2-31-32, e-mail: pagin@volod.rv.ua.

УМСА, м.Дубно

Керівник організації: Людмила Корнійчук.
Контакти: 35600, Рівненська обл., м.Дубно, вул.Сурмичі, 93,
т/факс (03656) 4-38-14, e-mail: umca-dubno@ukr.net.

Асоціація захисту прав молоді Волині

Керівник організації: Микола Іванюк.
Контакти: м.Луцьк, пр.Відродження, 1, (гот."Лучеськ"),
офіс.805,
для листування: а/с 221, м.Луцьк, 43025,
т/факс (03322) 5-24-21, e-mail: asociaciya@ukr.net,
aspmv@ukr.net, www.Iniciativa.com.ua.

ГО "Волинські перспективи"

Керівник організації: Ніна Пахом'юк.
Контакти: 43005, м.Луцьк, а/с 47,
т/факс (03322) 4-25-46, 5-55-42, e-mail: extrim@lt.ukrtel.net.

Просвітницький інформаційно-тренінговий центр "Камертон"

Керівник організації: Руслана Бовгира-Кашина.
Контакти: Волинська обл., м.Нововолинськ,
пр-т.Перемоги, 4, кв. 20,
т/факс (0362) 63-20-70, e-mail: kashyn@yandex.ru.

Новоград-Волинське міське громадське об'єднання "Співробітництво для прогресу"

Керівник організації: Павло Лінневич.
Контакти: Житомирська обл., м.Новоград-Волинський,
вул.Войткова, 87/1,
т. (04141) 2-39-95, e-mail: gosdep@nv.zt.ukrtel.net.

Житомирське регіональне відділення Української Асоціації планування сім'ї "Вибір"

Керівник організації: Юрій Бенедичук, Вероніка Мишківська.
Контакти: 10014, м.Житомир, вул.Хлібна, 19,
т/факс (0412) 418-608, e-mail: choice@com.zt.ua.

Житомирське міське відділення "Міжнародного товариства прав людини — Українська секція"

Керівник організації: Андрій Мельничук.
Контакти: 10014, м.Житомир, вул.Пушкінська, 27,
к.31, Гарнізонний будинок офіцерів
для листування: 10030, м.Житомир, пров.Чапаєва, 25/35,
т/факс (0412) 37-47-70, e-mail: melnichyk@zt.ukrtel.net.

Асоціація "Відродження Грицева"

Керівник організації: Василь Джурабаєв.
Контакти: Хмельницька обл., Шепетівський р-н.,
смт.Гриців, пров.Фрунзе, 15,
т.(03840) 7-23-01, 3-43-01, e-mail: grytsiv@sh.km.ua.

Нетішинська міська громадська організація "Центр економічного розвитку міста"

Керівник організації: Олег Чередниченко.
Контакти: 30100, Хмельницька обл., м.Нетішин,
пр.Незалежності, 19/131,
т/факс (03848) 33-994, e-mail: veryniceday@list.ru.

Просвітницька діяльність

Семінари-тренінги за 2004 рік

З січня по грудень 2004 року тренерами Волинського ресурсного центру та Фондації ім. князів-благодійників Острозьких було проведено 35 семінарів-тренінгів для громадських організацій, органів місцевого самоврядування та влади, засобів масової інформації, бізнесу.

Теми проведених семінарів-тренінгів:

- Розробка стратегічного плану сталого розвитку міста.

- Розробка та впровадження Програми Місцевих екологічних планів дій.
- Активізація місцевої громади.
- Написання проектів до міжнародних фондів
- Соціальне партнерство
- Парламентські дебати. Основи публічного виступу.
- Стратегічне планування організації
- Проведення ефективних переговорів.
- Залучення фінансування з місцевих джерел. Локальний фандрейзинг.
- Формування позитивного іміджу та зв'язки з громадськістю
- Менеджмент, орієнтований на результат.
- Робота з волонтерами.

Спільне вироблення плану

Тренінг — не лише навчання

Пропонуємо тренінги

- Менеджмент, орієнтований на результат
- Написання проектів до міжнародних фондів
- Активізація місцевої громади
- Соціальне партнерство
- Лідерство та менеджмент. Управління персоналом
- Стратегічне планування організації
- Розробка стратегічних планів для міст
- Проведення ефективних переговорів
- Залучення фінансування з місцевих джерел. Локальний фандрейзинг
- Робота з волонтерами
- Фінансовий менеджмент організації
- Управління конфліктами
- Розробка інформаційних ключових повідомлень
- Формування позитивного іміджу та зв'язки з громадськістю
- Управління часом
- Юридичні та бухгалтерські аспекти в роботі громадських організацій. Основи ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності НДО

- Представництво та захист інтересів. Адвокасі
- Робота в команді. Побудова команд
- Асертивність (навички впевненої поведінки)
- Основи ефективної презентації
- Громадські організації та вибори

Тренерська група

1. Бовгиря Руслана

Проект "Розвиток громадянського суспільства"

2. Васильєва Юлія

Асоціація "Ковчег"

3. Волошинський Олександр

"Зелений хрест"

4. Воляник Ігор

"Правничі ініціативи"

5. Гутюк Сергій

Волинський ресурсний центр

6. Добко Ігор

"Товариство Лева"

7. Захарчук Леся

"Молодіжна Рада"

8. Камінник Ігор

Асоціація "Ковчег"

9. Кашин Михайло

"Камертон"

10. Кашевська Ольга

"Молодіжна Рада"

11. Кашевський Василь

Волинський ресурсний центр

12. Краплич Оксана

Фундація Острозьких

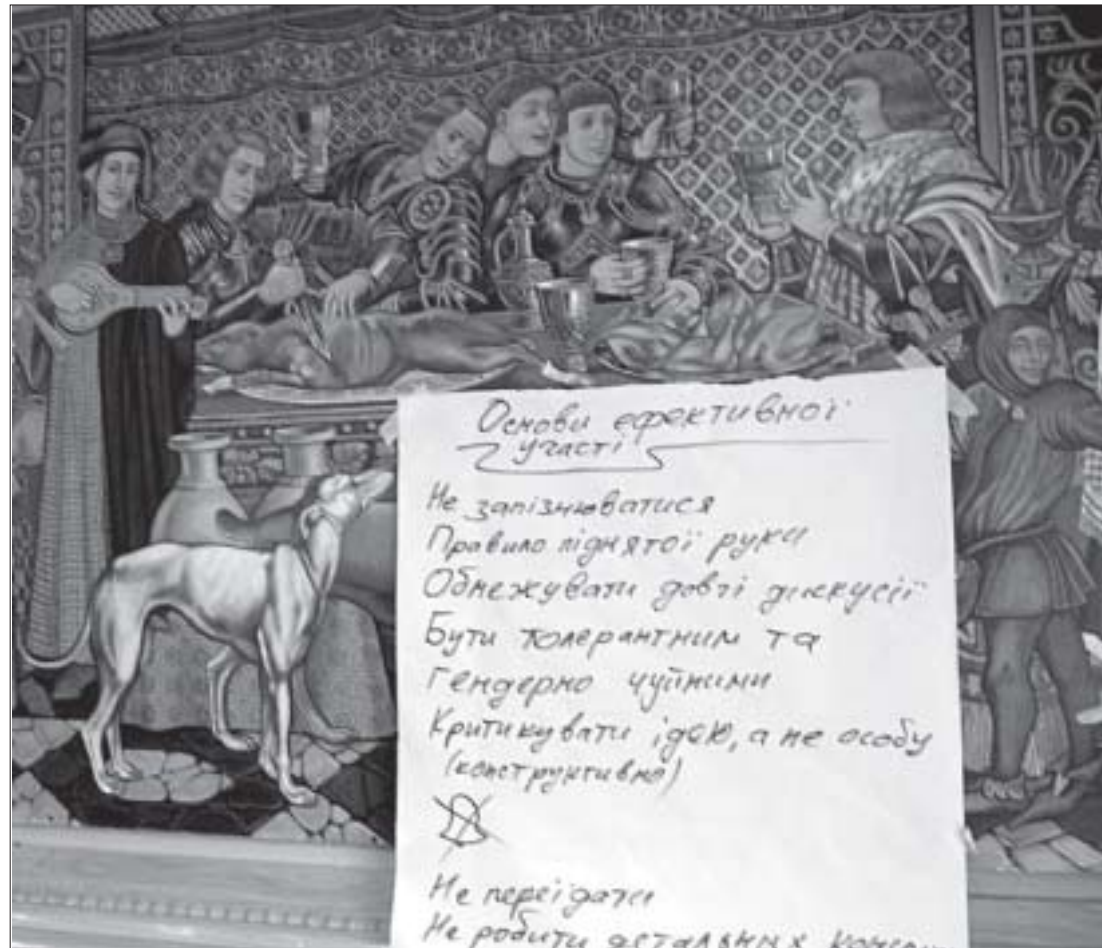
13. Краплич Руслан

Проект "Розвиток громадянського суспільства"

14. Молявчик Ольга

Волинський ресурсний центр

- 15. Левосюк Ольга**
Проект “Розвиток громадянського суспільства”
- 16. Павленко Вадим**
Проект “Розвиток громадянського суспільства”
- 17. Панькович Оксана**
“Асоціація захисту прав молоді Волині”
- 18. Пахом’юк Ніна**
ГО “Волинські перспективи”
- 19. Пікторов Михайло**
ДКТВ “Пагін”
- 20. Покотило Любомир**
Програма “Партнерство за прозоре суспільство”
- 21. Репетуша (Цибулько) Алла**
ДКТВ “Пагін”
- 22. Савчук Оксана**
Фундація Острозьких
- 23. Свірський Руслан**
Рівненська торгово-промислова палата
- 24. Сеїтосманов Айдер**
“Кримськотатарська ініціатива”
- 25. Солощук Валентина**
Фундація Острозьких
- 26. Стасюк Руслана**
Волинський ресурсний центр
- 27. Станкевич-Коваль Катерина**
РМЕО “ЕКОСФЕРА”
- 28. Станкевич Оксана**
РМЕО “Екосфера”
- 29. Янюк Віталій**
МБФ “Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні”

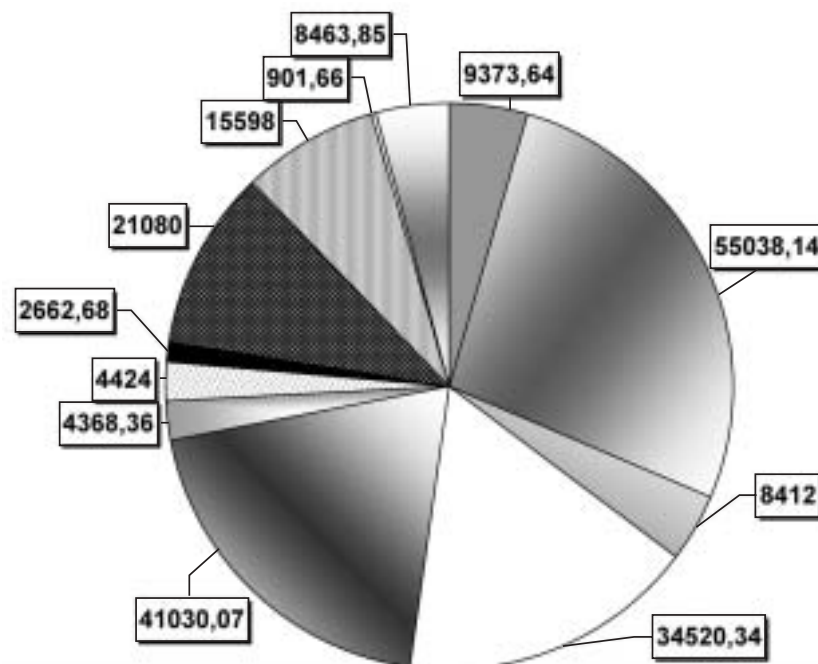
Основи ефективної участі

Фінансовий звіт

Волинського ресурсного центру за 2004 рік

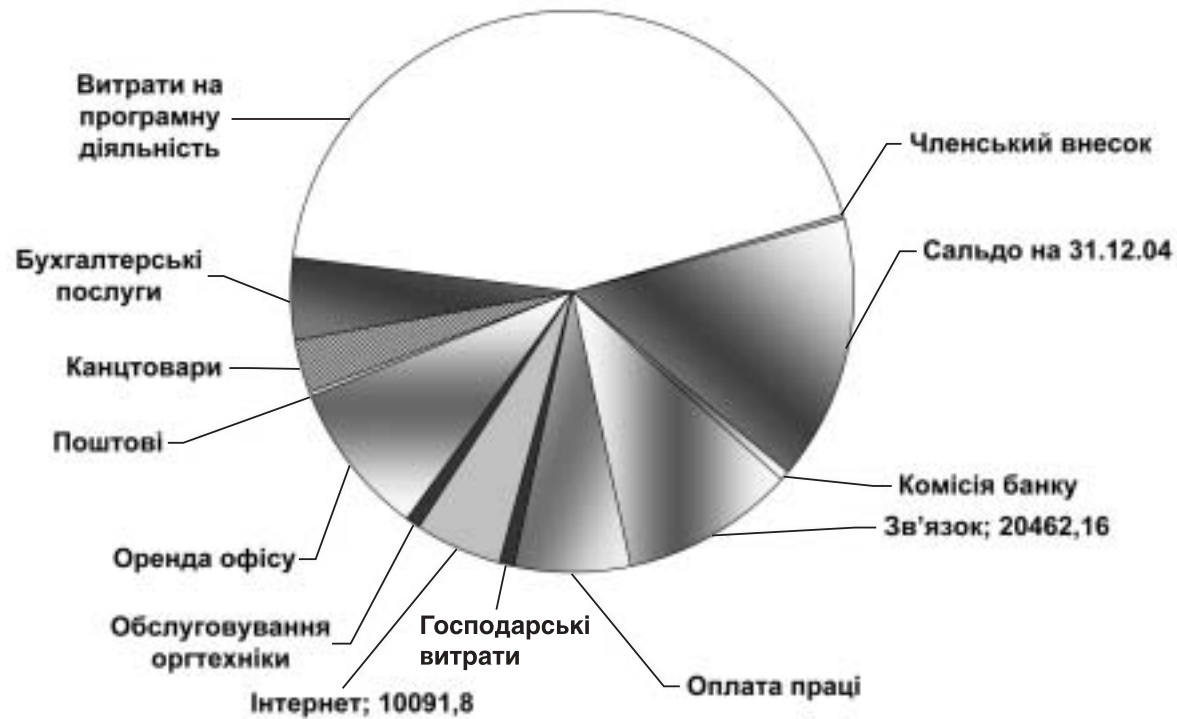
Бюджет Волинського ресурсного центру за 2004 рік.
Надходження, грн.

Надходження		
№ п/п	Джерело	Сума, грн.
1.	Сальдо на 01.01.04	9373,64
2.	Міжнародний фонд "Відродження"	55038,14
3.	Посольство Королівства Нідерландів	8412
4.	Посольство США	34520,34
5.	Інститут сталих спільнот	41030,07
6.	Міжнародний фонд "Євразія"	4368,36
7.	Каунтерпарт Інтернешнл	4424
8.	Пасивні доходи	2662,68
9.	Органи місцевого самоврядування	21080
10.	Населення	15598
11.	Бізнес	901,66
12.	НДО	8463,85
13.	Всього	205872,74

Бюджет Волинського ресурсного центру за 2004 рік.
Витрати, грн.

Витрати			Витрати		
№ п/п	Назва статті витрат	Сума, грн.	№ п/п	Назва статті витрат	Сума, грн.
1.	Комісія банку	1314,25	9.	Канцтовари	6236,48
2.	Зв'язок	20462,16	10.	Бухгалтерські послуги	10113,44
3.	Оплата праці	13717,91	11.	Витрати на програмну діяльність	89652,52
4.	Господарські витрати	1841,11	12.	Членський внесок	530
5.	Інтернет	10091,8	13.	Сальдо на 31.12.04	31423,74
6.	Обслуговування оргтехніки	1732	14.	Всього	205872,74
7.	Оренда офісу	18040,73			
8.	Поштові	716,6			

Відгуки про ВРЦ

“Волинский ресурсный центр, как известно Европейской комиссии, пользуется очень солидной репутацией в Ривне, и не только. Побывав в Вашем центре, я еще раз убедилась в этом. Желаю всем сотрудникам удачи и чтобы нам с Вами получилось работать над общим делом в будущем.”

**Хельга Пендер,
Делегация Европейской
комиссии в Киеве**

“Дуже дякую за час, який ви присвятили нам. Інформація, отримана в ході нашого спілкування, дійсно допомогла краще побачити ситуацію в сфері соціальних послуг на Рівненщині та визначити напрямки, які потребують особливої уваги.

Ця інформація є дуже корисною для нашої пропозиції по проекту TACIS “Зміцнення соціальних послуг в регіоні”. Сподіваємось на подальшу співпрацю.”

**Віна Лакхумалані,
радник з питань ВІЛ/СНІДу та прав людини
Посольство Великої Британії в Україні**

“Вважаю ВРЦ одним із каталізаторів розвитку третього сектору України. Разом з цим бажаю ВРЦ приділяти значну увагу висвітленню своїх перемог.”

**Інна Філіпова,
Фонд “Євразія”**

“Висловлюю подяку за вдало проведений семінар. Питання, що розглядалися на семінарі безумовно заслуговують на увагу. Дорадча консультація лекторів Василя та Руслани має допомогти в написанні проектів про що дуже маю надію.”

**Тетяна Семенюк,
спеціаліст управління економіки
міста Рівне**

“Мені дуже цікаво ознайомитися із діяльністю вашої організації. Перці враження завжди віддзеркалюють почуття, які ідуть від серця і є щирими. Моє перше враження — ваша організація робить велику справу на користь всієї України.

Сподіваюсь на подальшу співпрацю.”

**Олексій Пащенко,
керівник проекту ПРООН в м.Рівне**

“Складається враження, що Волинський ресурсний центр є чи не найактивнішим ресурсним центром. Бажаю наснаги, енергії та нових ідей для подальшої діяльності з розбудови громадянського суспільства.”

**Дмитро Луценко,
Громадський центр інституційного
розвитку (м. Київ)**

"Тренінги з питань "Написання проектів", які проводить тренерська команда ВРЦ я вважаю такими, що є:

- орієнтовані на результат,
- створені і проводяться практиками,
- враховують особливості аудиторії,
- методологічно структуровані,
- збалансовані щодо теорії та практики.

Під час тренінгів учасники не тільки вчать нових навичок, але й засвоюють певне відношення до роботи, яке потім мають змогу практикувати в своїх організаціях.

Команда тренерів створює для учасників такі умови, в яких вони мають змогу отримати консультації щодо теми тренінгу та задавати хвилюючі питання.

ВРЦ – молодці!"

**Марина Стародубська,
директор з питань розвитку та тренінгу
(СНАР), Каунтерпарт Інтернешнл в Україні
Молдові та Білорусі**

"Навчальна та консультативна підтримка Волинського ресурсного центру допомогла нашій громадській організації "Поліська ініціатива" більш впевнено працювати з громадою Коростишева. Завдяки ВРЦ ми отримали новий досвід з інших міст та селищ України та успішно впровадили його в своєму місті. Впевнена, що такі починання матимуть велике продовження та успіх в нашій громаді."

**Жанна Чмут,
ГО "Поліська ініціатива",
м. Коростишів**

Персонал та волонтери Волинського ресурсного центру

*Василь Кашевський,
президент
Волинського
ресурсного центру*

*Ольга Молявчик,
фінансовий директор
ВРЦ*

*Руслана Стасюк,
виконавчий директор
ВРЦ, координатор
муніципальних
програм*

*Ірина Ващук,
редактор,
координатор зв'язків
з громадськістю*

*Руслан Краплич,
консультант*

*Світлана Сидорук,
бухгалтер*

*Сергій Гутюк,
координатор
тренінгів*

*Леся Захарчук,
координатор
молодіжних програм*

*Андрій Альтор,
волонтер*

*Ольга Левосюк,
координатор
міжнародних зв'язків*

*Юрій Пилипенко,
волонтер*

*Руслана Бовгіря,
тренер*